Bijlage 2: Appreciatie Commissie mededeling

1. Algemeen

Betreft: Kabinetsappreciatie van de Mededeling van de Commissie aan het Europese Parlement, de Raad, het Europese Economische en Sociaal Committee en het Regio Committee: "Getting ready for changes Communication on *readiness* at the end of the transition period between the European Union and the United Kingdom", (COM(2020) 324) d.d. 9 juli 2020.

EUR-lex-link:
https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=COM:2020:324:FIN&qid=1594369107196

Hieronder volgt eerst een samenvatting van de hoofdlijnen van de mededeling en een beoordeling daarvan tegen de achtergrond van het Nederlandse beleid zoals beschreven in bijlage 1. Vervolgens wordt op dezelfde wijze ingegaan op de beleidsterreinen die de mededeling behandelt. De appreciatie wordt afgesloten met een korte bespreking van de grondhouding van het kabinet t.a.v. bevoegdheid, subsidiariteit en proportionaliteit en een beschrijving van de overige gevolgen van de mededeling.

2. Essentie voorstel en Nederlandse positie per onderwerp

De mededeling bevat een overzicht van de zogenoemde *readiness* maatregelen op belangrijke terreinen. De in de mededeling genoemde maatregelen zijn altijd nodig, ongeacht de uitkomst van de onderhandelingen tussen de EU en het VK. Deze zogenoemde *readiness* maatregelen vloeien automatisch voort uit het feit dat op 31 december 2020 (einde dag) de overgangsperiode afloopt die geldt op basis van het terugtrekkingsakkoord en waarin het Unierecht met betrekking tot het VK nog van toepassing is. In de mededeling ligt de focus op onderwerpen die geen onderdeel uitmaken van de lopende onderhandelingen over een toekomstig partnerschap tussen de EU en het VK. Doel van de mededeling is om op belangrijke terreinen de veranderingen te belichten en voorbereiding te bevorderen bij burgers, overheidsdiensten, ondernemingen en andere stakeholders.

De mededeling geeft in hoofdstuk 2 een overzicht met toelichting op de belangrijkste terreinen waarop tijdige *readiness* maatregelen nodig zullen zijn. De Commissie geeft aan dat het verlaten van de interne markt en de douane-unie door het VK zal leiden tot extra belemmeringen voor de handel en de grensoverschrijdende mobiliteit van personen, zowel aan Britse als aan EU-zijde. Tevens spoort de Commissie overheidsdiensten, het bedrijfsleven en burgers aan om zo snel als mogelijk met de voorbereidingen te starten om zo de kosten en de verstoringen van de aankomende veranderingen te minimaliseren.

In hoofdstuk 3 benadrukt de Commissie dat de mededeling geenszins vooruitloopt op de uitkomst van de lopende onderhandelingen over een toekomstig partnerschap. Wel erkent de Commissie dat het niet tot stand komen van een toekomstig partnerschap (*no deal*) tot verdergaande verstoringen zal leiden. Tevens concludeert de Commissie dat een *no deal* scenario ten aanzien van een toekomstig partnerschap minder vergaand zal zijn dan het *no deal* scenario ten tijde van de onderhandelingen over het terugtrekkingsakkoord zou zijn geweest.

In hoofdstuk 4 herhaalt de Commissie nogmaals het grote belang van tijdige voorbereidingen. Tenslotte bevat de annex een lijst met inmiddels 51 door de Commissie (geüpdatete) *readiness notices*. De lijst is nog niet compleet. In totaal komen er 102 *notices* van de Commissie. Deze zal de Commissie in de aankomende periode herzien en publiceren.

Het kabinet waardeert de inspanningen van de Commissie om alles in het werk te stellen om een ambitieus akkoord met het VK over de toekomstige relatie te bereiken. Tevens deelt het kabinet de mening van de Commissie dat zelfs in het geval van het meest ambitieuze toekomstig partnerschap er vanaf 1 januari 2021 verreikende en automatische veranderingen zullen optreden voor burgers, consumenten, bedrijven, overheden, investeerders, studenten en onderzoekers. Dit zal verstrekkende gevolgen hebben, met name voor de grensoverschrijdende handel in goederen en diensten en voor de mobiliteit van personen. Nederland deelt tevens de analyse van de Commissie dat het niet tot stand komen van een toekomstig partnerschap nóg verdergaande gevolgen zal hebben, maar dat de situatie nu veranderd is ten opzichte van de voorbereidingen op een *no deal* scenario ten tijde van de onderhandelingen over het terugtrekkingsakkoord. Nederland zal niettemin aandacht vragen voor het tijdig opstarten van de voorbereidingen voor

eventuele *contingency* maatregelen op EU-niveau voor het geval er geen akkoord over het toekomstig partnerschap tot stand komt, zoals ook aangegeven in bijlage 1 van deze brief.

Nederland onderschrijft de oproep van de Commissie aan overheidsdiensten, burgers, bedrijven en andere belanghebbenden om ervoor te zorgen dat zij voor het einde van de overgangsperiode op 1 januari 2021 gereed zijn voor de onvermijdelijke veranderingen. Nederland is de Commissie dan ook erkentelijk voor de publicatie van de (geüpdatete) *readiness notices* en roept betrokken stakeholders op om zich te vergewissen van de aangeboden informatie. De algemene appreciatie van de mededeling zoals hierboven beschreven wordt gedeeld door de andere EU-lidstaten.

De Commissie beschrijft in de mededeling *readiness* maatregelen voor de volgende terreinen:

A. Goederenhandel

Wat betreft de goederenhandel geeft de Commissie expliciet aan dat de *readiness* maatregelen niet van toepassing zijn op handel tussen de EU en Noord-Ierland, zoals beschreven in het Protocol Ierland en Noord-Ierland. Voor de overige goederenhandel tussen de EU en het VK zullen er sowieso douaneformaliteiten komen. Deze zullen onherroepelijk leiden tot hogere administratieve lasten. Ook als er afspraken worden gemaakt over het handelsdeel van de toekomstige relatie tussen de EU en het VK, zullen onder meer (grens)controles noodzakelijk zijn op basis van het douanewetboek van de Unie. Daarnaast zal de oorsprong van goederen moeten worden aangetoond om gebruik te kunnen maken van preferentiële behandeling in eventuele afspraken over handel tussen de EU en het VK. Ook de handel in EU-goederen met derde landen waarmee de EU een handelsakkoord heeft gesloten wordt geraakt. De in EU-goederen verwerkte onderdelen die hun oorsprong hebben in het VK kunnen bepalend zijn voor de preferentiële oorsprong en daarmee kwalificatie voor lagere heffingen van de goederen in zo'n handelsakkoord. Dit betekent dat EU-exporteurs hun complete toeleveringsketen moeten nalopen om te kijken of er VK onderdelen verwerkt zijn en of dat gevolgen heeft voor de preferentiële oorsprong voor de handel met landen waarmee dergelijke akkoorden zijn gesloten zoals Canada en Japan. Ook zal BTW worden geheven op goederen die vanuit het VK het EU BTW-gebied binnenkomen en zullen goederen die dat gebied verlaten worden vrijgesteld van BTW heffingen. Tevens zullen goederen die de EU binnenkomen vanuit het VK moeten voldoen aan EU-regels en omgekeerd zullen goederen die vanuit de EU naar het VK gaan aan VK-regels moeten voldoen.

Nederland onderschrijft de opmerking van de Commissie dat er in elk scenario vanaf 1 januari 2021 er douaneprocedures zullen zijn bij de handel in goederen tussen de EU en het VK. Voorts vindt Nederland de opsomming van de gevolgen daarvan volledig. Dit is ook een kernpunt in alle voorlichtingsinspanningen van de Rijksoverheid gericht op het bedrijfsleven. Nederland deelt de analyse van de Commissie van de gevolgen voor verplichtingen van bedrijven onder de goederenregelgeving van de Europese Unie. Nederland acht het van belang dat bedrijven ruim op tijd nagaan of zij ook na het aflopen van de overgangsperiode handelen in overeenstemming met alle relevante regelgeving en voldoen aan alle daarin gestelde eisen rondom bijvoorbeeld productcertificering, autorisaties en labeling. De Rijksoverheid informeert het bedrijfsleven hier al geruime tijd over via bijvoorbeeld sector-specifieke stakeholderbijeenkomsten en brede instrumenten zoals de Brexit Impact Scan.

Voor wat betreft producten die de volksgezondheid of het milieu raken, zoals bijvoorbeeld medische apparaten, zullen de regels van toepassing worden die voor elk derde land gelden. Met het nader uitwerken van de gevolgen van het verlaten door het VK van het EU regelgevend systeem voor medische producten herbevestigt de Commissie het belang van de *readiness* voor deze producten. Nederland deelt deze urgentie. Hoewel in 2019 in de voorbereidingen op een mogelijke *no deal* Brexit al de wezenlijke stappen zijn gezet, blijft aandacht voor bewustwording op dit punt noodzakelijk.

Wat betreft de handel in goederen vraagt een goede inrichting van de alerteringssystemen voor onveilige situaties op het gebied van product- en voedselveiligheid in de nieuwe situatie ook in Nederland de aandacht. Nederland deelt eveneens de opmerking dat nieuwe certificaten niet langer geldig zijn en de aanbeveling om het bedrijfsleven hier nogmaals goed op te wijzen. Voor de goede orde is van belang erop te wijzen dat certificaten die zijn afgegeven voor de einddatum van de overgangsperiode hun geldigheid behouden voor de duur waarvoor ze zijn afgegeven.

Nederland onderschrijft de aanbeveling van de Commissie dat EU-bedrijven hun toeleveringsketen tijdig tegen het licht moeten houden om te bezien of hun uitvoer na afloop van de overgangsperiode nog steeds in aanmerking komt voor preferentiële behandeling in het kader van

de vrijhandelsovereenkomsten die de Unie gesloten heeft met derde landen. Hierover wordt al geruime tijd gecommuniceerd richting het bedrijfsleven, bijvoorbeeld via het Brexitloket. Indien nodig zullen leveranciersverklaringen, zowel eenmalige als langlopende verklaringen, dienovereenkomstig moeten worden aangepast.

B. Diensten

Gedurende de overgangsperiode maakt het VK nog onderdeel uit van de interne markt, ook voor wat betreft dienstenhandel. Dit zal per 1 januari 2021 veranderen. De Commissie geeft meer specifiek aan dat autorisaties die zijn gegeven voor het verlenen van diensten binnen de EU vanaf 1 januari 2021 niet meer geldig zullen zijn in het VK. Dit geldt met name voor financiële, transport- en audiovisuele mediadiensten. Nederland herkent zich in deze opmerkingen van de Commissie en onderschrijft het belang dat bedrijven, instellingen en ondernemers de benodigde voorbereidingen treffen op de nieuwe situatie.

<u>Financiële dienstverlening</u>

De Commissie roept in haar mededeling financiële instellingen op om voorafgaand aan het aflopen van de overgangsperiode de resterende stappen te zetten om voorbereid te zijn op alle scenario's, inclusief het scenario waarin geen equivalentie wordt verleend. De EU en het VK kunnen in principe op een aantal deelterreinen elkaars financiële regelgeving en toezicht als equivalent bestempelen, waardoor op een beperkt(er) aantal terreinen markttoegang mogelijk zou kunnen blijven zoals nu het geval is (zonder aparte volwaardige vergunning).

In de politieke verklaring was het streven van beide partijen opgenomen om de wederzijdse equivalentiebeoordelingen af te ronden voor 30 juni 2020, maar de Commissie geeft aan dat het VK rond die tijd maar op 4 van de 28 uitgestuurde vragenlijsten had gereageerd. De Commissie geeft aan door te gaan met de beoordelingen, op basis van input die zij sindsdien van het VK heeft ontvangen. De Commissie benadrukt daarbij dat de equivalentiebeoordelingen geen onderdeel van de onderhandelingen zijn en dat de zij de vrijheid behoudt om op basis van haar beoordelingen unilateraal equivalentiebesluiten al dan niet vast te stellen, waarbij zij rekening zal houden met de implicaties voor de financiële stabiliteit, markttransparantie en -integriteit, beleggersbescherming en het gelijke speelveld. De Commissie geeft tevens aan bij de equivalentiebeoordelingen een vooruitziende blik te hanteren, onder meer in het kader van signalen die de Britse overheid afgeeft om in de toekomst af te willen gaan wijken van het regelgevend raamwerk van de EU.

De Commissie stelt op basis van analyses van de Europese toezichthouders en gegeven de voorbereidingen van financiële instellingen dat alleen rond de continuïteit van de dienstverlening door in het VK gevestigde centrale tegenpartijen (Central Clearing Counterparties, hierna: CCPs) aan EU-partijen risico's voor de financiële stabiliteit bestaan. Zij overweegt daarom op korte termijn met een in tijd beperkt equivalentiebesluit op dit terrein te komen. De Commissie geeft verder aan bezig te zijn met de implementatie van het versterkte equivalentieraamwerk voor CCPs dat recent in de EU in werking is getreden. Dit raamwerk – ook wel bekend als EMIR 2.2 – kent additionele toezichtsinstrumenten om de financiële stabiliteit in de EU te borgen door toezicht te kunnen houden op CCPs gevestigd in derde landen die voor de EU als systeemrelevant worden gezien.

Nederland kan zich over het algemeen vinden in de analyse van de Commissie op het terrein van financiële diensten. Het kabinet deelt de mening van de Commissie dat financiële instellingen moeten doorgaan met het treffen van voorbereidingsmaatregelen waar dat nog nodig is, zodat zij voorbereid zijn op alle scenario's. De toezichthouders DNB en AFM zien op deze voorbereidingen toe. Nederland deelt daarbij de analyse dat een tijdelijk equivalentiebesluit op het gebied van CCPs van belang is voor de financiële stabiliteit in de EU. Het kabinet vindt het dan ook positief dat de Commissie heeft aangegeven op korte termijn een tijdelijk equivalentiebesluit op dit terrein te overwegen. Een dergelijk besluit zou naar de mening van het kabinet voldoende tijd moeten bieden om te kijken of het nieuwe versterkte raamwerk geoperationaliseerd kan worden met het VK.

<u>Transport</u>

Met betrekking tot transport geeft de Commissie aan dat het VK vanaf 1 januari 2021 niet langer behandeld zal worden als onderdeel van de EU Interne Markt. Dit heeft gevolgen voor EU spoor-, lucht- en wegvervoerders die vervoersdiensten in het VK aanbieden en vice versa. De Commissie stelt dat de mogelijkheden en voorwaarden voor EU- en VK-vervoerders om na 1 januari transportdiensten tussen de EU en het VK aan te bieden afhangen van de onderhandelingen tussen de EU en VK over het toekomstig partnerschap. De Commissie noemt in de mededeling tevens de

gevolgen voor spoorvervoerders, vliegtuigmaatschappijen en wegvervoerders met betrekking tot de benodigde licenties, certificaten en vergunningen om hun vervoersdiensten aan te bieden.

De analyse van de Commissie in de mededeling komt overeen met de Nederlandse analyse van de gevolgen voor transportdiensten van het niet-bereiken van een akkoord. Nederland is net als de andere lidstaten voorstander van afspraken tussen EU en VK om transportdiensten ook na de overgangsperiode zo soepel mogelijk te laten verlopen. De Commissie verwijst in haar mededeling dan ook terecht naar de onderhandelingen die over dit onderwerp gaande zijn met het VK.
Voor wegvervoer verwijst de Commissie naar de beschikbaarheid van CEMT-vergunningen voor het geval er geen akkoord tot stand komt. Alhoewel de inzet hiervan de eerste gevolgen van het niet-bereiken van een akkoord kan opvangen, is het CEMT-systeem wat Nederland betreft geen lange termijnoplossing, omdat het aantal CEMT-vergunningen ontoereikend voor de totale vervoerstroom zal zijn en CEMT-vergunningen voor vervoerders relatief duur zijn.
Naast de door de Commissie genoemde gevolgen voor vergunningen en de uitkomsten van de onderhandelingen zijn er ook voorbereidingen nodig die hier los van staan, zoals grensfaciliteiten en verkeerscirculatieplannen in de havens.

Audiovisuele diensten
Ten aanzien van de audiovisuele diensten schrijft de Commissie dat deze vanaf 1 januari 2021 niet meer kunnen profiteren van het land van oorsprong principe uit de Audiovisuele- en Mediadiensten richtlijn. De Commissie roept op om tijdig maatregelen te nemen zodat aanbieders voldoen aan de respectievelijke voorwaarden van de EU of het VK. Nederland onderschrijft het belang dat aanbieders van audiovisuele diensten verantwoordelijk zijn tijdig stappen te nemen om te voldoen aan de wet- en regelgeving in de EU en het VK. Dit komt overeen met de bestaande voorlichting op dit thema.

Erkenning van beroepskwalificaties
Over de erkenning van beroepskwalificaties geeft de Commissie aan dat niet langer sprake zal zijn van een EU-regeling van vereenvoudigde of automatische erkenning van beroepskwalificaties voor Britse burgers in de EU of voor EU burgers met een kwalificatie behaald in het VK. Erkenning zal na het aflopen van de overgangsperiode plaatsvinden op basis van nationale regelgeving. Wel zullen kwalificaties die voor het aflopen van de overgangsperiode reeds erkend zijn, geldig blijven. De Commissie raadt aan om voor 1 januari 2021 kwalificaties behaald in het VK in de EU te laten erkennen. Nederland onderschrijft deze analyse en het bijbehorende advies aan burgers en merkt daarbij op dat het advies ook geldt voor EU burgers in het VK. Dit komt overeen met de bestaande voorlichting op dit thema.

C. Energie

De Commissie geeft met betrekking tot energie aan dat het VK niet langer kan deelnemen aan specifieke Unie-platforms. Dit houdt in dat het gebruik van elektriciteits- en gasverbindingen gewoon in stand blijft, maar dat de handel niet meer kan plaatsvinden middels speciale Unie-platforms. De Commissie adviseert bedrijven en overheden in de EU-lidstaten zich voor te bereiden op de nieuwe situatie. Het kabinet acht het van belang dat handel langs de interconnectoren doorgang kan blijven vinden en heeft daarom al maatregelen genomen die zorgen voor voortzetting van het juridisch kader rondom interconnectoren (art. III en IV van de verzamelwet Brexit en de bijbehorende AMvB[1]). Daarmee zijn deze risico's voldoende ondervangen. Het kabinet is verder in nauw contact met stakeholders in de aanloop naar het aflopen van de overgangsperiode.

D. Reizen en toerisme

De Commissie geeft aan dat na de overgangsperiode VK-reizigers als derdelanders zullen worden behandeld. Voor kort verblijf (maximaal 90 dagen) hebben deze reizigers op basis van reciprociteit geen visum nodig. Reizen tussen de EU en het VK zal veranderen, voor wat betreft onder meer het reizen met (huis)dieren, rechten van passagiers en de geldigheid van rijbewijzen. Nederland deelt deze analyse van de Commissie. Ten aanzien van de grenscontroles van personen is de informatie van de Commissie in lijn met de Nederlandse voorbereidingen op dit terrein, zoals uiteengezet in bijlage 1 van deze brief.

E. *Mobiliteit en sociale zekerheid*

De Commissie geeft aan dat de mogelijkheden voor mobiliteit van personen na het aflopen van de overgangsperiode veranderen voor diegenen die niet onder de bepalingen van het

[1] https://wetten.overheid.nl/BWBR0042110/2020-02-01#Aanhef.

terugtrekkingsakkoord vallen. Dit raakt groepen die pas na de overgangsperiode in een grensoverschrijdende situatie met het VK terechtkomen, bijvoorbeeld studenten, werknemers en gepensioneerden. Ook voor de sociale zekerheid zal dit gevolgen hebben, zowel aan EU- als aan VK-zijde. Mogelijke afspraken hierover in het akkoord over het toekomstig partnerschap zullen niet alles afdekken. Nederland deelt de analyse van de Commissie op het gebied van arbeidsmobiliteit en sociale zekerheidscoördinatie, zoals weergegeven in de Mededeling.

F. *Ondernemingsrecht en civielrecht*

De Commissie adviseert VK ondernemingen met branches in de EU de nodige stappen te zetten indien zij een EU onderneming willen worden, anders worden zij automatisch derde landen ondernemingen. Dit geldt in principe niet voor dochterondernemingen. Verder benadrukt de Commissie dat grensoverschrijdende erkenning en tenuitvoerlegging van vonnissen niet meer automatisch het geval is. Ondernemingen zullen zich ervan bewust moeten zijn dat vonnissen uit het VK na de overgangsperiode niet meer zo gemakkelijk in de EU ten uitvoer kunnen worden gelegd als voorheen. Nederland deelt de analyse van de Commissie. Nederland onderschrijft het advies van de Commissie aan bedrijven die momenteel gevestigd zijn in het VK om op tijd de nodige stappen te zetten wanneer zij zich in een EU-lidstaat willen vestigen.

Op het gebied van civielrecht voorzag de politieke verklaring erin dat mogelijkheden voor verdere justitiële samenwerking in huwelijkszaken, inzake de ouderlijke verantwoordelijkheid en in andere aanverwante zaken zouden worden onderzocht. Nederland is voorstander van afspraken op dit terrein. Tijdens de onderhandelingen heeft het VK echter aangegeven geen interesse te hebben in bespreking van dit onderwerp. Dit betekent dat, zoals de Commissie ook aangeeft in haar mededeling, het bestaande Unierecht voor internationale commerciële geschillen en voor familierechtelijke kwesties na het einde van de overgangsperiode niet langer van toepassing is op het VK. Wel zijn in het terugtrekkingsakkoord afspraken gemaakt over het aanwijzen van de bevoegde staat en rechter in lopende zaken. Met betrekking tot internationale commerciële geschillen onderschrijft Nederland het advies van de Commissie aan bedrijven om rekening te houden met deze situatie bij de forumkeuze. Daarnaast acht Nederland het van belang om burgers te informeren over de veranderende situatie. Dit gebeurt onder andere via de website rijksoverheid.nl/Brexit.

G. Data, digitaal en intellectuele eigendomsrecht

De Commissie waarschuwt voor veranderingen vanaf 1 januari 2021 op het terrein van intellectueel eigendom. Voor bescherming in het VK zijn aanvullende maatregelen vereist. Onder het terugtrekkingsakkoord vallen alleen bestaande rechten voor onder meer merken, design, kwekersrecht en beschermde oorsprongsbenamingen.

Voor wat betreft data schrijft de Commissie dat persoonlijke gegevens ook na 31 december 2020 met het VK kunnen worden uitgewisseld als voldaan wordt aan de algemene Verordening gegevensbescherming en de Richtlijn rechtshandhaving. Hiervoor bestaan meerdere opties, onder meer een eenzijdig adequaatheidsbesluit van de Commissie dat aangeeft dat het niveau van gegevensbescherming in het VK voldoende is. In de mededeling roept de Commissie het bedrijfsleven en overheden echter op om, onafhankelijk van een adequaatheidsbesluit, de nodige voorbereidingen te treffen om te verzekeren dat de gegevens die met het VK worden uitgewisseld voldoen aan de EU beschermingsvereisten. Verder schrijft de Commissie dat eu-domeinnamen in het VK vervallen aan het einde van de overgangsperiode. EU-onderdanen die in het VK wonen kunnen eu-domeinnamen echter behouden en eventueel ook nieuwe registreren. Nederland deelt de analyse van de Commissie van de gevolgen van het aflopen van de overgangsperiode voor data, digitaal en intellectuele eigendomsrechten en het vervallen van eu-domeinnamen in het VK. Nederland is voorstander van snelle afronding van het proces om tot een adequaatheidsbesluit voor persoonlijke data te komen. Hierbij is het van belang op te merken dat adequaatheidsbesluiten unilaterale besluiten zijn die geen onderdeel uitmaken van het onderhandelingsproces. Ten aanzien van de doorgifte van persoonsgegevens is het advies van de Commissie in lijn met de Nederlandse voorbereidingen op dit terrein, zoals uiteengezet in bijlage 1 van deze brief.

H. Internationale overeenkomsten van de Europese Unie

De Commissie geeft aan dat het VK vanaf 1 januari 2021 niet langer valt onder overeenkomsten die gesloten zijn door de Unie, zoals vrijhandelsverdragen en bilaterale overeenkomsten met betrekking tot vliegverkeer en luchtvaartveiligheid. Multilaterale overeenkomsten waarbij het VK op eigen titel lid is, blijven van kracht. Als voorbeeld noemt de Commissie dat het VK op eigen titel

lid zal blijven van de Wereldhandelsorganisatie (WTO). Nederland deelt deze analyse van de Commissie.

3. Grondhouding t.a.v. bevoegdheid, subsidiariteit en proportionaliteit en overige gevolgen

Bevoegdheid
De grondhouding van het kabinet t.a.v. de bevoegdheid is positief. In de mededeling worden geen extra bevoegdheden voor de Unie voorzien. De Commissie vestigt met deze mededeling de aandacht op de belangrijkste gebieden waarop verandering onvermijdelijk is en bevordert dat burgers, overheidsdiensten, bedrijven en alle andere belanghebbenden zich voorbereiden op en gereed zijn voor deze onvermijdelijke veranderingen en mogelijke verstoringen. De mededeling heeft geen bindende werking tegenover de lidstaten.

Subsidiariteit
De grondhouding van het kabinet ten aanzien van de subsidiariteit van de mededeling is positief. Het gecoördineerd en eenduidig informeren over de gevolgen van het aflopen van de overgangsperiode kan het beste op EU-niveau gebeuren, gelet op de noodzaak dat alle belanghebbenden in alle lidstaten zich op eenduidige wijze voorbereiden.

Proportionaliteit
De grondhouding van het kabinet ten aanzien van de proportionaliteit van de mededeling is positief. Het kabinet acht deze mededeling een geschikt instrument om richting te geven aan de te verwachten acties van alle belanghebbenden en om inzichtelijk te maken welke acties de Commissie zelf onderneemt dan wel overweegt.

Financiële gevolgen en consequenties EU-begroting
Uit deze mededeling zelf vloeien geen kosten of consequenties voor de EU-begroting voort. Kosten voor Nederland die voortvloeien uit nationale maatregelen op ieder van de genoemde terreinen zullen worden ingepast op de begroting van de beleidsverantwoordelijke departementen, conform de regels van de budgetdiscipline.

Gevolgen voor regeldruk en administratieve lasten
De mededeling zelf bevat geen nieuwe regelgeving. Gevolgen voor de regeldruk en de administratieve lasten zijn er dan ook niet als gevolg van deze mededeling. Uiteraard zijn er wel gevolgen voor de regeldruk en de administratieve lasten vanwege het aflopen van de overgangsperiode. De kabinetsappreciatie gaat hier waar relevant per beleidsterrein op in.

Gevolgen overige onderwerpen
Omdat de mededeling zelf geen nieuwe regelgeving bevat zijn er geen gevolgen voor de concurrentiekracht, nationale en decentrale regelgeving, uitvoering en/of handhaving en ontwikkelingslanden voorzien. Ook is er geen sprake van gedelegeerde en/of uitvoeringshandelingen, voorgestelde implementatietermijn, een evaluatie-/horizonbepaling of een constitutionele toets.

+++